

Lapszemle

2010. 28. hét

A GVH szerint kedvező a patikaliberalizáció hatása

A Gazdasági Versenyhivatal jelentése szerint 2009-ben 137 versenyfelügyeleti eljárást zártak le. A 93 érdemi versenytanácsi döntés közül 51 a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos, 42 pedig antitröszt ügy volt. A 2009-ben kiszabott bírság (5,1 milliárd forint) döntően a versenykorlátozó megállapodások miatt történt elmarasztalásokhoz köthető. - A patikaliberalizációval a gazdasági szereplők érdeke, nem pedig a betegek gyógyulása lett fontos - ezzel indokolta a patikák alapítását ideiglenesen felfüggesztő jogszabálytervezetet Heintz Tamás fideszes képviselő. A GVH pontosan az ellenkező véleményen van. Szerintük a kis patikákat érintő átcsoportosításnak köszönhetően nem csökkent érdemben a kistelepülési patikák száma, miközben az 5000 főnél nagyobb településeken dinamikusan nőtt a számuk. A piacra lépő patikák versenyt generáló hatására egyes gyógyszertárak veszteségesé váltak - de nettó értelemben még így is 400-zal több patika működik, mint a piacra lépést adminisztratív eszközökkel korlátozó rendszerben. További kedvező hatásként értékeli a GVH, hogy a forgalmas helyeken megjelent patikák nyitva tartása meghosszabbodott. (július 12. *Napi Gazdaság 4.o.*)

GVH kontra Mol: lehetetlen küldetés?

Úgy tűnik, hogy a rekordmagas benzinár a Gazdasági Versenyhivatalt sem hagyja nyugodni: a versenyhatóság a közelmúltban indított vizsgálata arra próbál fényt deríteni, hogy az üzemanyagárak utóbbi időben bekövetkezett szignifikáns változásaihoz mennyiben járult hozzá a Mol esetleges piaci erőfölényén alapuló, a nagykereskedelmi üzemanyagpiacokon alkalmazott túlzó árazása. Az effajta visszaélés megállapítása igen nehéz feladat elé állítja a hivatalt, a hasonló jogsértések megállapítására a nemzetközi gyakorlatban is kevés példa akad. A költséganalízises tesztek a több üzletágot magában foglaló Mol Nyrt. esetében történő alkalmazási nehézségeire a korábbi versenyfelügyeleti eljárásokban már fény derült. A GVH akkor kiemelte, hogy a költségalapú árelemzéssel kapcsolatos problémák a kőolaj-feldolgozásnál hatványozottan jelentkeznek, mivel ott a termelés végtermékeként egyidejűleg több termék jelenik meg. Emiatt a vizsgált termékekhez kapcsolódó költségek, valamint a "tisztességes" nyereség alapját képező befektetések összege csak viszonylag nagy hibahatárral számszerűsíthető. A versenyhatóság a korábbi eljárásban ezért az érintett piacon jelen lévő lényegesen kisebb súlyú szereplők árait használta a versenyár meghatározásának mércéjéül, s ehhez viszonyítva értékelte a Mol eladási árait. A most indult versenyfelügyeleti eljárásban a GVH minden bizonnyal azt fogja vizsgálni, hogy a társaság árképzése mennyiben veszi figyelembe az üzemanyag-importőrök mint versenytársak által alkalmazott nagykereskedelmi eladási árakat és hogy a teoretikus versenyárhoz a Mol árai hogyan viszonyulnak. Nagy különbség a korábbi két eljáráshoz képest, hogy a GVH jól felkészült, több ügyben bizonyított közgazdasági elemző csapattal van felvértezve. (*Napi Gazdaság 12.o.*)

Árkartellt sejtene a termelők a meggy piacon

Annak ellenére sem mozdult felfelé a meggy átvételi ára, hogy itthon és a környező országokban is jelentős volt a termés kiesés. A felvásárlási árak az étkezési meggy esetén a 180-200, az ipari meggy esetén a 100-120 forintos sávban maradtak. Hiába tárgyaltak a termelők a feldolgozókkal, a szezon kezdetén végül a konszenzusnál jóval alacsonyabb árakat ajánlottak, mint amire számítottak. Egyre inkább úgy vélik a termelők, hogy a felvásárlók egymás között is egyeztettek az árakat. A termelők érdekvédelmi szervezete fontolgatja, hogy jogorvoslatot keres és meggondolják, hogy

gyanújukat a Gazdasági Versenyhivatalnak is jelezzék-e. (július 13. *Napi Gazdaság 1+3.o.*)

Új főigazgató a Fogyasztóvédelmi Hatóság élén

Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter 2010. július 12-ével felmentette Wittich Tamást, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság főigazgatóját, helyére Pintér Istvánt, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság észak-magyarországi regionális igazgatóját nevezte ki. Pintér István kinevezésével a hazai fogyasztóvédelem új, az európai normákon nyugvó irányba mozdul el, amelynek középpontjában az ügyfélcentrikus, vállalkozóbarát szemlélet és stabil jogszabályi környezet kialakítása áll - mutatta be Bencsik János belgazdasági államtitkár az NFH új vezetőjét. Pintér akkreditált képzési rendszer kialakítását szorgalmazza, amely a jogszabályi háttér mellett a fogyasztóvédelmi alapok elsajátításában segíti a vállalkozói réteget. Az új főigazgató kiemelte, hogy a jövőben a fogyasztói bizalom és a vállalkozói felelősségérzet javítása érdekében nyilvánosságra hoznák a jogszabályoknak megfelelő kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozások pozitív listáját. (*Napi Gazdaság 2.o.*, **Új fogyasztóvédelmi főigazgató Világgazdaság 2.o.**, **Pintér István főigazgató Magyar Hírlap 8.o.**, **Új főigazgató a fogyasztóvédő hatóság élén Magyar Nemzet 11.o.**)

Megbírságot bankok

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete négymillió forintos bírságot szabott ki a K&H Bankra. Az elmarasztalás oka részben az, hogy a hitelintézet privátbanki ügyfeleknél követett gyakorlata a nem komplex termékek esetében tulajdonképpen nem ismeri a megfelelési teszt fogalmát. A kiemelt kockázatot hordozó termékek értékesítését a profitmaximalizált határidős és az FX linked swap devizaügyleteknél a treasury gyakorlatának átvilágításával vizsgálta a PSZÁF. Mivel a treasury termékek értékesítése nem befektetési tanácsadás keretében történik, a bank az alkalmassági tesztet itt sem alkalmazta. Kérdőívet töltettek ki, de a felügyelet álláspontja szerint ez az ügyfélnek az érintett pénzügyi eszközben rejlő kockázatokra vonatkozó ismereteiről, tapasztalatairól nem ad tájékoztatást a bank számára. Az AXA Bank Europe SA Magyarországi Fióktelepére ügyfélpanasz nyomán róttak ki egymillió forintos bírságot. Az AXA ugyanis a PSZÁF szerint nem az elvárható szakmai gondossággal járt el a bankszámla megszüntetésének feltételeivel kapcsolatos tájékoztatás során. (*Napi Gazdaság 7.o.*)

„Okosodik” a mobilpiac

Magyarországon is felfutás előtt áll az intelligens készülékek értékesítése

Az Európa fejlettebb felén manapság eladott mobilkészülékek több mint negyede már a különféle üzleti alkalmazások használatára is alkalmas okos telefon. Ez a kategória Magyarországon is felfutás előtt áll. Nyugat-Európában az idén különösen markáns eltérések figyelhetők meg a hagyományos és az okos telefonok értékesítésében. Az első negyedévben a mobiltelefonpiac összességében 8,1 százalékkal bővült, de ezen belül az olcsóbb modellekből már 4 százalékkal kevesebbet lehetett eladni, mint egy évvel korábban. Eközben az okos telefonok értékesítése meglepő módon 57 százalékkal nőtt. A piac telítődésével egyre kielezettebb a verseny a gyártók között is. Az eddig „örök első” Nokiának komoly kihívója akadt a távol-keleti márkák köréből, a Samsung még soha nem közelítette meg ennyire finn versenytársát, mint az idén. Az okos telefonokból az év első három hónapjában Európa nyugati felén 12 millió darab talált gazdára, egyes márkák megduplázták eladásait. Itthon megoszlanak a vélemények arról, hogy jelenleg mekkora arányt képviselnek az okos telefonok, de még a legvisszafogottabb becslés is több százezerre teszi a számukat. A tekintetben viszont egységes az álláspont, hogy a legdinamikusabb

növekedés ebben a kategóriában várható.

Sági Gyöngyi

Egyértelműen kettéosztott lett a mobilkészülékek piaca az okos telefonok megjelenése óta. Ez a készülékkategória a levelezésen, internetezésen kívül különféle üzleti alkalmazások használatára is alkalmas. Az európai piacon különösen markáns eltérések figyelhetők már meg a hagyományos és az okos telefonok értékesítésében. Az idei első negyedévben a készülékpiac összességében 8,1 százalékkal, 42,7 millióra bővült, de ezen belül az átlagos modellekből már 4 százalékkal kevesebbet lehetett eladni, mint egy évvel korábban. Ha az adatot az előző negyedévhez viszonyítjuk, a visszaesés még nagyobb mértékű, közel 30 százalékos. Eközben az okos telefonok értékesítése az elemzőket is meglepő mértékben, 57 százalékkal nőtt; ez a mobilkategória már a teljes kínálat több mint negyedét, 28 százalékát képviseli - áll az IDC legfrissebb elemzésében. A gyártók számára az év első negyede mindig a legnehezebb időszak, mivel a készülékek támogatott eladásában még mindig oroszánrészt képviselő szolgáltatók az előző év végi készletek „kitakarításával” vannak elfoglalva - vélik az amerikai piackutató szakértői. A válság óta pedig az operátorok amúgy is visszafogottabb készletpolitikát folytatnak, nem feltétlenül jönnek lázba az újabb és újabb modellektől. A hagyományos készülékek piacát sem kell még temetni, azok felső kategóriás szegmensében még komoly üzletet látnak a dél-koreai gyártók. A Samsung és az LG az elmúlt hónapokban több idesorolható úgynevezett „feature-phone”-nal jelent meg; ezeket azoknak kínálják, akiknek még túl bonyolult az okos telefonok használata, de az alapkészülékeknél nagyobb tudású mobilra vágnak. A Samsung egyben a legnagyobb kihívója lett az eddig örök első Nokiának, a távol-keleti márka a teljes nyugat-európai mobilpiacon soha nem közelítette meg ennyire még finn versenytársát. A piaci részesedésben a köztük lévő különbség alig néhány százalékpontonra csökkent, sőt az IDC elemzői azt a feltételezést is megkockáztatják, hogy az év hátralévő részében a finn társaság elveszítheti vezető pozícióját. Az okos telefonokból ez év első három hónapjában Európa nyugati felén 12 millió talált gazdára, főként az Apple, a Research in Motion és a HTC márkák jóvoltából, egyesek lényegében megduplázták eladásait. Ami a telefonok operációs rendszerét illeti, az Android nyomulása szinte megállíthatatlan, már leelőzte a Windows Mobile-t. A Symbian folyamatosan veszít piacvezető pozíciójából, javarészt az őt követő iPhone és a BlackBerry javára.

Vélemény

KUNOS BALÁZS A Samsung Electronics Magyar Zrt. mobilüzletágvezetője

Az idén eddig 10 százalékkal esett vissza a hazai készülékpiac, főként a szolgáltatók visszafogottabb támogatása miatt, amely a feltöltőkártyás szegmensben lényegében megszűnt, s a havidíjasok kategóriájában is csökken. Az okos telefonok ugyanakkor kezdenek berobbanni, köszönhetően az operátorok speciális médiacsomagjainak. Az idén Magyarországon mintegy 300 ezer okos telefon kelhet el, ez a piac 12-13 százalékát fedi le, szemben a tavalyi 4-5 százalékkal. A teljes piac 15 százalékát kitevő kártyafüggetlen szegmensben is kelendők ezek a típusok, de még jobban megdobjatja az értékesítést, ha a gyártók az árral le tudnak menni 100 euró alá a jelenlegi 150-ről.”

KÁRPÁTI ZOLTÁN Az LG Electronics Magyar Kft. GSM-értékesítési vezetője

Összességében elmondható, hogy a magyar piac lassan az elérhető árú okos telefonok irányába mozdul el, ahogy korábban a billentyűs készülékek felől elmozdult az érintőképernyősek felé. A felhasználónak egyre kevesebb ideje van, a megmaradót viszont egyre hatékonyabban, szórakoztatóbban szeretné eltölteni. Ezért a tavalyi portfólióhoz képest az idén több okos telefon található a mi kínálatunkban is. Okos telefonokról beszélünk, de ezek inkább olyan készülékek, amelyek a kikapcsolódással kapcsolatos internetes funkciókat teszik kényelmesen elérhetővé, például egyszerű csatlakozást a közösségi médiához és ingyenes programok letöltéséhez.”

KIRÁLY ISTVÁN A Magyar Telekom Nyrt. marketing vezérigazgatóhelyettese

Felfutás előtt áll Magyarországon is az okos telefonok piaca. Ezen készülékek száma Magyarországon elérheti az egymillió darabot is. Szigorúbb definíció szerint ugyanakkor itthon 400-500 ezer okos telefon lehet használatban, ez a piac alig 4-5 százaléka. Ha pedig a nagyobb képernyővel és teljes billentyűzettel rendelkező igazi okos telefonokat vesszük, a felhasználók száma maximum 200 ezer lehet. A T-Mobile részesedése 50 százalék felettire tehető az okos telefonok felhasználói között. Az ügyfeleket két csoportba sorolhatjuk, az egyikbe tartoznak a céges felső vezetők, a másikba az innovációra nyitott fiatal és/vagy a vállalkozói réteg sorolható.”

PODHORÁNYI LÁSZLÓ A Vodafone Zrt. ügyfélszolgálati vezérigazgató- helyettese

A legfejlettebb nyugat-európai országokban ma már nem ritka, hogy az értékesítésnek akár 30-40 százalékát is eléri az okos telefonok részesedése. Így várható, hogy előbb-utóbb Magyarország is eljut ide, annak ellenére, hogy ezek jellemzően még mindig a középső és felső árkategóriába tartozó készülékek. A telefonon keresztüli internetezés és az okos telefonok elterjedésének egyik legnagyobb akadálya, hogy a mobilinternet-csomagok havi költsége a túlforgalmazási díj miatt nehezen kalkulálható, így könnyen érheti kellemetlen meglepetés a felhasználót. Kedvező tendencia viszont, hogy a készülékportfólió jelentősen kibővült, és a középső árkategóriában is egyre szélesebb választékot találunk.”

(Világ gazdaság, 2010. július 14., szerda, 1+6. oldal)

Árampiaci szabályozás

A kötelező áramátvételi tarifa szabályozása messze áll az arany középúttól, annak ellenére, hogy eredendően a szabályozói szándék pozitív volt - véli Gérard Bourland, a Dalkia Energia Zrt. elnök-vezérigazgatója.

Gérard Bourland

Noha a közvélemény megnyugvással vette tudomásul a közüzemi díjak befagyasztásáról szóló miniszterelnöki bejelentést, a sajtóból nemrégiben mindenki értesülhetett arról, hogy a távhő területén mégis erőteljes áremelkedésre kell számítani. Bízom abban, hogy a diskurzus megfelelő mederbe terelhető azzal, ha néhány technikai, technológiai, földrajzi sajátosságra felhívjuk a figyelmet.

Az elmúlt egy-két évtizedben két dolog fejlődött - több más között persze - jelentős mértékben Magyarországon: a borászat és az energetika. Míg az első esetében bárki számára nyilvánvaló a változás, az utóbbi esetében kevésbé látványos mindez a végfelhasználó számára. A fogyasztókban él egy tradicionális kép arról, hogy min megy keresztül egy termék, míg elér hozzá - ez azonban messze áll a valóságtól. Sok borfogyasztó meglepődne, ha látná, hogy patikatisztaságú üzemekben, fényes fémhengerekben készülnek korunk legjobb fehérborai - a reduktív eljárás ugyanis így néz ki a valóságban. Hasonló a helyzet az energiaiparban: a fogyasztók hajlamosak azt hinni, hogy az otthoni kályha és az erőművek között csupán méretbeli különbség van. Pedig ma már csúcstechnológiák összessége gondoskodik arról, hogy rendelkezésünkre álljon a villany és a hő. Ráadásul komoly szemléletváltás is lezajlott: 1-2 százalékos nyersanyag- megtakarításért vagy károsanyagkibocsátás- csökkentésért folyik a harc, hiszen ezek mind nemzetgazdasági, mind globális értelemben felbecsülhetetlen tételeket képeznek. Ebben a harcban fontos szerep jut a kogenerációs erőműveknek, amelyek egyszerre képesek hőt és villamos áramot termelni, elsősorban földgázból, de akár biomasszából is - vajon Pécsen hányan vannak tudatában a villany felkapcsolásakor annak, hogy a várost egy zölderőmű látja el árammal? Rögtön egy fontos megállapítást le kell szögezni: a kogeneráció is lehet megújuló, ez ugyanis csak egy eszköz. De emellett zöldnek számít abban az értelemben is, hogy azonos mennyiségű energiát a hagyományos eljárásokhoz képest legalább 10 százalékkal kevesebb nyersanyagból képes előállítani. Egy másik

szempontból is sok a hasonlóság borászat és energiaipar között. A borászat esetében a kis gazdaságokért és a nemes hagyományokért aggódók csapnak össze a haladó megközelítésű, nemzetközi megmérettetésben edződött piacorientált befektetőkkel. Ép ésszel belátható, hogy egyik oldal győzelmét sem kívánhatjuk, az ideális az lenne, ha egyszerre lenne sokszínű, markánsan egyedi, ugyanakkor méretgazdaságos, és jövedelmező a magyar borgazdálkodás. Az energetika területén sem más a helyzet. Vannak hívei az atomnak, a szélnek, a biomasszának, a gáznak. Véleményem szerint azonban nem az eszköz, hanem a cél és a járható út a fontos: hatékonyságjavítás a büdzséhez, időhöz és a lokális adottságokhoz szabva. Itt is az arany középut a kívánatos, a sokszínűség viszi előre a fejlődést, nem pedig valamely oldal végső győzelme. Sajnos a kötelező áramátvételi tarifa (KÁT) szabályozásáról utólag kijelenthető, hogy messze áll az arany középuttól, annak ellenére, hogy eredendően a szabályozói szándék pozitív volt. A KÁT-szabályozás lényege a megújuló energián alapuló, valamint a kogenerációs termelési típusok támogatása, akár kedvezőtlen piaci körülmény esetén is egy valamilyen szintnél nem kisebb áramarat - és ezáltal bevételt - biztosítva ezeknek. Zöldberuházások esetében ez azért indokolt, hogy az újító szándékot ne fogja vissza a piaci kockázat. Kogeneráció esetében pedig azért, mert a kogeneráció előnyeit csak akkor élvezhetik a fogyasztók, ha mindkét terméknek van vásárlója. Ha ebből az egyik kiesik - ahogy az a válság után a gyengülő áramárak mellett történt - akkor a másik ágon, a hőtermelésen jelentkeznek a költségek. Ez tehát technológiai adottság, és korántsem a fogyasztók megsarcolásának szándéka miatt van így. Egy dolgot azonban fontos látni: a magyar energiarendszerben a kogeneráció nagyobb súlylyal szolgál árérzékeny, lakossági igényeket, mint mondjuk Nyugat- Európában. Ipari felhasználás esetén egy ilyen mértékű áringadozás ugyanúgy a hagyományos üzletmenet része, miként mondjuk az utóbbi időben változékony papír-, réz-, nyersolaj-, vagy más alapanyagár. A lakossági felhasználás viszont speciális helyzetet teremt, hiszen a szabályozónak ezt is figyelembe kell vennie, amellett, hogy a zöld és kogenerációs termelés támogatásának uniós kötelezettségére is tekintettel van. Ebből a szempontból öröndetes, hogy az energiaügyi államtitkár úr több konferencián kifejezésre juttatta már a kormány abbéli szándékát, hogy az egyre kevesebb erőműre kiterjedő KÁT-szabályozás helyett racionálisabb, célját jól betöltő és külön a zöld, külön a hatékonyságjavítást célzó technológiákra alakított árszabályozói és bevételátcsoportosító rendszert tervezzen. Mi várható ennek hiányában? Egyfelől a már beharangozott áremelés a KÁT-ból kieső, kogenerációs erőművel ellátott távhő-övezetekben. Ennek kordában tartása nem oldható meg önkormányzati eszközökkel, hiszen veszteséges termelés nem kényszeríthető a termelőkre. A szolgáltatás kényszere azonban azt igényli, hogy az energiatermelők leporoljanak és ismét hadrendbe állítsanak olyan termelőegységeket, melyeknek inkább múzeumban lenne a helyük. Azonban ez is csak átmeneti megoldás, hosszú távon nem fenntartható. Mondanom sem kell, hogy az ésszerűség próbáját nem állja ki az a scenárió, hogy modern és sokoldalú eszközök némaságra legyenek ítélve a szabályozói környezet hiánya miatt. Persze ezeket el is lehetne adni, ugyanakkor, aki hosszú távú energiapolitikában gondolkodik, annak érdemes számolni azzal is, hogy milyen infrastruktúra - és milyen árszínvonalon - áll majd rendelkezésre a gazdasági felívelés idején, ha most aprópénzre váltjuk a nehéz munkával beüzemelt kapacitásokat. A Dalkia Energia Zrt. gáz- és biomassza üzemű erőművei révén érintett a KÁT-szabályozásban.

A szerző a Dalkia Energia Zrt elnökevezérigazgatója

(Világ gazdaság, 2010. július 14., szerda, 1+16. oldal)

Ellenálló a kereskedelem

Hőnyi Gyula

Néhány héten belül a tej árának növekedése várható újabb néhány százalékkal és augusztusban a hús ára is emelkedhet - mondta lapunknak Fodor Attila, a CBA Kereskedelmi Kft. kommunikációs igazgatója. Sokan jelezték, hogy a gabonák árának emelkedésére is számítani kell, de ezzel egyelőre a CBA nem ért egyet. A piaci folyamatok persze gyorsan változhatnak és ha az árualap (mint az

bekövetkezett a zöldségek esetében) szűkös, szinte azonnal megjelenhet a kiskereskedelmi árakban a növekedés. Fodor az infláció alakulásában most mérvadó élelmiszerár-növekedésre azzal reagált, hogy szerinte a kereskedelem árvisszatartóként jól működik. Ha a beszállítókon múlna, az áremelkedés jóval nagyobb lenne - tette hozzá. Tény azonban, hogy most több szezonális árucikkből nemcsak itthon, hanem a környező országokban is kevés van. Ez okozza például a tej árának drasztikus növekedését Európa más részein.

Az infláció alakulásában várhatóan a következő hónapokban is erőteljes hatású marad az élelmiszerek ára. Semmi jel sem mutat ugyanis arra, hogy az ősz közeledtével növekedne a kínálat. Viszont az sem várható, hogy az élelmiszerárak nominálisan növekedjenek. Szakértők szerint a jelenlegi szinten befagynak - vagy alig észrevehetően csökkennek. Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtájtára szerint így lesz ez a zöldségek és a gyümölcsök, illetve a gabona alapanyagú termékek esetében. Vámos szerint a forint árfolyamának alakulásától függ bizonyos termékek importjának, illetve exportjának alakulása. A gyengébb forint szinte azonnal képes néhány élelmiszertermék kiskereskedelmi árát lejjebb nyomni.

(Napi Gazdaság, 2010. július 14., szerda, 5. oldal)

GfK: a fogyasztói bizalom tovább erősödött

HANGULAT. Az országgyűlési választások után tovább erősödött a fogyasztói bizalom. Mind a komplex fogyasztói bizalmi index, mind a fogyasztói várakozások indexe emelkedett az előző negyedévi eredményekhez képest - derül ki a GfK Hungária és a Corvinus Egyetem közös felmérésének legfrissebb eredményeiből. A vásárlási hajlandóság indexének lassú növekedése is folytatódott. A lakosság egyharmada szerint továbbra sem érdemes hitelt felvenni, és a lakásuk eladását, az autóvásárlást is kevesen tartják érdemesnek. A komplex fogyasztói bizalmi index értéke 7 ponttal emelkedett 2010 júniusában, 172,9 ponton áll. A fogyasztói várakozások indexe további 10 ponttal emelkedett, 218,3 pont az értéke. A vásárlási hajlandóság indexének elmúlt egy évben tapasztalható lassú növekedése tovább folytatódott. Enyhe, 4,2 pontos emelkedés után 122,4 ponton áll. Egyre bizakodóbbak az emberek a munkanélküliség alakulásával kapcsolatban. A hitelfelvételi kedv nem változott. VG

(Világgazdaság, 2010. július 15., csütörtök, 2. oldal)

Multik Magyarországról

Még stagnálással számol a Magyar Európai Üzleti Tanács idei jelentése

ÉRTÉKELÉS. Magyarország esetében elhúzódó recesszióra lehet számítani, jó esetben stagnál a gazdaság, de nem kizárt a további csökkenés sem - állítja legfrissebb országjelentésében a Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC), az Európai Gyáriparosok Kerekasztalának (ERT) magyarországi szervezete. A legnagyobb itteni multibefektetőket tömörítő társaság pesszimista jóslatát az indokolja, hogy a külső és a belső adósság jóval magasabb, mint a környező országokban. A gazdaság fejlődésével kapcsolatos kilátásokat a jelentésnél derülátóbban ítélte meg a tanulmány budapesti bemutatóján Martonyi János külügyminiszter. Szerinte az idén 1,5 százalékos növekedéssel számolhat Magyarország. A HEBC a fenntartható versenyképesség témáját körüljárva felveti még, hogy csökkenteni kell a kormányzati foglalkoztatást, ez ugyanis aránytalanul nagy terhet ró a gazdaságra. Meg kell oldani ugyanakkor azt is, hogy az innen felszabaduló munkaerőnek legyen felvevőpiaca a privát szférában. A gazdaságnak ösztönzést adhatnak a további működőtőke-befektetések. Ezek növekedési üteme is lassul azonban a teljes befektetői világ lassú felépülése

miatt. A befektetőknél emiatt még jobban számíthat a hosszú távú tervezhetőség - húzza alá a jelentés.

PAPP DANIELA - SÁGI GYÖNGYI

Országstratégia-alkotás, a korrupció elleni küzdelem, az oktatás reformja, átláthatóbb adórendszer, a kis- és középvállalati (kkv-) szektor erősítése - többek között ezek a javaslatok szerepelnek a Magyar Európai Üzleti Tanács (HEBC) legfrissebb országjelentésének ajánlásaiban. Az Európai Gyáriparosok Kerekasztalának (ERT) magyarországi szervezete, amely a legnagyobb itteni multinacionális befektetőket tömöríti, 1998 óta készít értékelést az ország gazdasági fejlettségének az állapotáról. A HEBC-tagok összesített árbevétele megközelíti az évi 1700 milliárd forintot, a foglalkoztatottak száma pedig a 18 ezret. Az idei jelentés, amelyet tegnap mutattak be Budapesten, a fenntartható versenyképesség témáját járja körül, és megállapítja, hogy Magyarország esetében elhúzódó recesszióra lehet számítani, jó esetben stagnál a gazdaság. Ennek egyik alapvető oka, hogy a külső és a belső adósság jelentősen magasabb, mint a környező országokban. A gazdaság fejlődésével kapcsolatos kilátásokat a jelentésnél derülátóbban ítélte meg az eseményen jelen lévő Martonyi János külügyminiszter. Szerinte az idén 1,5 százalékos növekedéssel számolhat Magyarország. Hozzátette: az ország túl van az államcsőd veszélyén. A HEBC javaslatai egybecsengenek az új kormányzati célokkal, beleértve a korrupció és a bürokrácia visszaszorítását, amiben az utóbbi nyolc évben jelentős volt a visszalépés - tette hozzá. Megjegyezte, hogy a kkv-szektor erősítésében nagy ugyan az ország elmaradása, az adórendszer egyszerűsítése, a társasági adó ennek a szegmensnek kedvező változtatása viszont javíthat a helyzeten. A HEBC tagjai szerint a gazdaságnak ösztönzést adhatna, ha további működőtőke-befektetésekre lehetne számítani. Ezek növekedési üteme is lassul azonban, a teljes befektetői világ lassú felépülése miatt. A befektetőknél emiatt még jobban számíthat a hosszú távú tervezhetőség. Fontos - az ország erősségeire fókuszálva - azoknak a területeknek a kijelölése is, ahol Magyarország vezető szerepet tölthet be, akár természeti, földrajzi adottságaiból eredően, akár ágazatspecifikusan - emelte ki hozzászólásában Csorba Zoltán, a Suez Environnement Hungária ügyvezető igazgatója. Szabó Tamás, az SKF Magyarország vezérigazgatója az oktatás fontosságát hangsúlyozta, amelyben ugyancsak csökkent a versenyelőnyünk. Úgy látja, a terület reformjánál most már komolyan figyelembe kell venni a tényleges piaci igényeket, hogy mielőbb megszüntethető lehessen a mostani mérnökhány. A Magyarországhoz hasonló méretű országok számára a jövőben felértékelődik az együttműködés - hangoztatta Pécsi-Szabó Miklós, az OMV Hungária ügyvezető igazgatója. Szükségesnek véli a belső együttműködést is, vagyis a központi lépések társadalmi támogatását. A mostani irányításnak előnyt jelenthet a kétharmados többség, mert nem kell folyamatosan a konszenzust keresni, de a lényeg végső soron a megvalósítás mikéntjében rejlik. A HEBC-jelentés felveti még, hogy csökkenteni kell a kormányzati foglalkoztatást, ez ugyanis aránytalanul nagy terhet ró a gazdaságra. Meg kell oldani ugyanakkor azt is, hogy az innen felszabaduló munkaerőnek legyen felvevőpiaca a privát szférában. Külön fejezet szól a jövő évi EU-elnökség nyújtotta lehetőségről, ennek kapcsán az ajánlás kiemeli: érdemes erőfeszítéseket tenni arra, hogy az ott vállalt szereppel az eddigiektől eltérő módon helyezük el Magyarországot Európa térképén.

Vélemények a multik magyarországi leányvállalatainak vezetőitől

ABLONCZY BALÁZS SAP Hungary

„Fontos, hogy növekedjen a lakosság fogyasztása is, ehhez biztos fizetés és megtakarítások szükségesek. Ebben segíthet az adórendszer átalakítása. A versenyképesség javításához Magyarország esetében már nincs mód a hitelalapú gazdaságélénkítésre, az államháztartási hiányt nem lehet tovább növelni, csökkentéséhez viszont az adóterheket sem lehet tovább emelni. A mostani felmérések szerint az ország a negyvenvalahányadik helyen áll Európa versenyképességi térképén, adottságai alapján viszont ott kellene lenni az első húszban.”

FERENCZI TAMÁS BT Magyarország

„A legfontosabb feladat a fenntartható versenyképesség feltételeinek megteremtése. Mivel az

ország legértékesebb erőforrása az emberekben és az oktatásban rejlik, a magyar gazdaságra ösztönző hatással lenne, ha humántőkét igénylő működőtőke- befektetések érkezének az országba. Ehhez szükség van a munkaerő-piaci igények felmérésére azért, hogy optimális képzési struktúra alakulhasson ki. Az oktatás fejlesztése mellett a járulékok csökkentése, az infrastruktúra javítása, az adórendszer egyszerűsítése is hozzájárulhat a versenyképesség javításához.”

MÉSZÁROS ZOLTÁN Philips Magyarország

„Az ország versenyképességi helyzete a környező államokhoz képest az elmúlt években jelentősen romlott. Még mindig vannak azonban olyan területek, ahol az országnak komoly lehetőségei vannak, ilyen a logisztika. A növekedés szempontjából fontos feltétel az átláthatóság és a kormányzati lépések kiszámíthatósága, fontos időben tudni, hogyan alakul a következő időszak törvényalkotása, az adózás. Vannak feladatok, amelyek nehezebbnek és hosszabban valósíthatók meg, ezek egyike az oktatás, amelybe jó lenne ismét visszahozni a technikusképzést.”

TAKÁCS JÁNOS Electrolux Hungary

„A magyar államadósság az egekben, a lakosság eladósodott, rövid távon ezért elsősorban az export lehet a kitörési pont, ehhez növelni kell a foglalkoztatási rátát, rendbe kell tenni a szakmunkásképzést, csökkenteni a munkaerőre rakódó adó- és járulékkerheket, hogy az ország régiós szinten versenyképes maradjon. A jövőben nem szabad azt a hibát elkövetni, hogy az állami támogatások, az uniós források ad hoc módon osztogatottak legyenek. Ezeket a forrásokat csak olyan célokra lehessen fordítani, ahol a legtöbb munkaerő, a legtöbb bevétel teremődik.”

ANDREA ZAMBELLI Nestlé Hungária

„Ki kell jelölni a prioritásokat, az erősségekre kell koncentrálni, ily módon megőrizhető a versenyképesség és fenntartható a fejlődés. Ennek érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a munkaerőpiacra, hiszen a siker kulcsa a tapasztalt és szakképzett emberekben rejlik. Magyarország méretéből és gazdasági súlyából adódóan nem hasonlítható össze Európa vezető államaival, ugyanakkor egy magas szintű oktatási rendszer kialakításával a környező országokkal szemben versenyelőnyre tehet szert. Az ország stratégiai céljainak széles körű támogatása már félsiker.”

(Világ gazdaság, 2010. július 16., péntek, 1+7. oldal)

Új mobilinternet-szolgáltató

A Vodafone és a Btel együttműködésének köszönhetően bővül a magyarországi mobilinternet-kiszolgálás. A Btel saját márkanév alatt, saját csomagokkal jelenik meg, tovább színesítve ezzel a mobilinternet-piacot. A szolgáltatás hálózati kiszolgálását a Vodafone biztosítja a Btel részére. Takács Gábor, a Btel sajtóreferense lapunknak elmondta, kétéves szerződést kötöttek a Vodafone-nal. A Btel három csomaggal lép a piacra: havi egy, három és nyolc GB adatforgalommal, a legolcsóbb bruttó 1197 forintba kerül, bár ha a felhasználó átlépi a csomagban foglalt adatforgalmi korlátot, a cég nem számít fel túlforgalmi díjat, de csökkenti a sebességet. A szolgáltatásokra tegnapról az egész ország területén elő lehet fizetni a Btel üzleteiben.

(Napi Gazdaság, 2010. július 16., péntek, 3. oldal)

Ppo-folytatás

Várhatóan őszre fejeződik csak be a többek között autópálya-matricát árusító és mobilegyszerű feltöltést kínáló ppo.hu oldalt üzemeltető Centillion AG-vel és az Investech Kft.-vel szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt idén februárban indított

versenyfelügyeleti eljárás. A Gazdasági Versenyhivatal nemrég ugyanis kiterjesztette a vizsgálatot a ppo.hu szolgáltatásait népszerűsítő Magyar Telekomra, az időközben Telenorra átkeresztelt Pannon GSM-re, a Vodafone-ra és az Állami Autópálya-kezelő Zrt.-re is. A csődvédelem alatt álló Investech Kft. ellen júniusban az ÁAK büntetőfeljelentést tett, amiért nem számolt el 65 millió forintos matricabevétellel és vitatja a tartozását.

(HVG, 2010. július 17., 69. oldal)